

**Қ.А.Ясауи атындағы Халықаралық қазақ-түрік
университеті
Стоматология факультеті
Хирургия және Балалар жасындағы стоматология
кафедрасы.**

**ЖБА-ның ісіктерінің кешендік еміндегі сәулелік терапия.
Химиялық ем үшін қолданатын заманауи дәрілер.**

**Қабылдаған: Зұлпыхаров С.
Орындаған: Ибодуллаев Ю.
Тобы: СТК-504**

Turkistan 2019

Жоспары:

- **Кіріспе**

- **Негізгі бөлім**

ЖБА-ның ісіктерінің кешендік еміндегі сәулелік терапия

Химиялық ем үшін қолданатын заманауи дәрілер

- **Қорытынды**

- **Пайдаланылған әдебиеттер**

Кіріспе

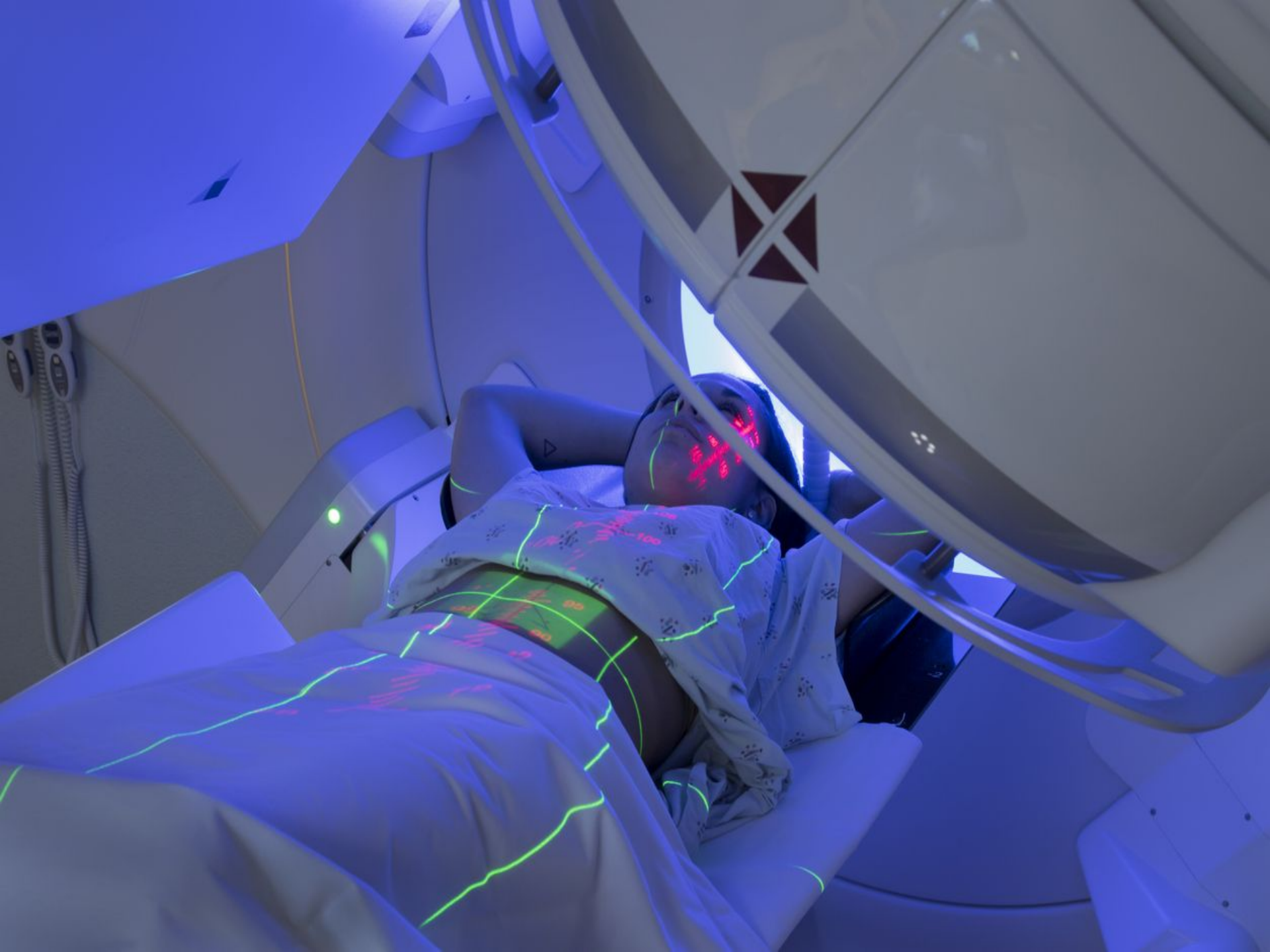
Қатерлі ісіктердің емдеу қағидалары мен әдістері 50-ші жылдары рентген сәулелерін емдеу мақсатымен қолдануға мүмкіндік пайда болған, кейін радиологтардың тәжірибесіне сәуленің терең өту қабілетімен жоғары энергиялы аппараттар енді, ол сәулелік терапияны тиімділеу қолдануға мүмкіндік берді.

- Қатерлі ісіктердің қазіргі кездегі емі – бұл бағдарламалы, хаттамалы ем, ол ісіктердің биологиялық тәртібінің ерекшеліктерін, әртүрлі препараттардың фармакодинамикасы мен фармакокинетикасын, әртүрлі терапиялық әдістерді араластыру қағидаларын, олардың реті мен салдарын білу негізінде әзірленген.
- Қатерлі ісіктердің негізгі емдеу әдістері болып хирургиялық, сәулелік және химиотерапиялық табылады.
- Аралас терапия деп аталады, егер қолданылса:
- хирургиялық әдіс + сәулелік терапия / немесе химиотерапия; химиотерапия + сәулелік терапия.
- Комплекстік терапия деп барлық үш әдіс қолданылғанда атаймыз.

Хирургиялық емдеу әдісінің міндеттері:

- Радикальді ем**
- Паллиативтік ем**
- Хирургиялық сауықтыру**

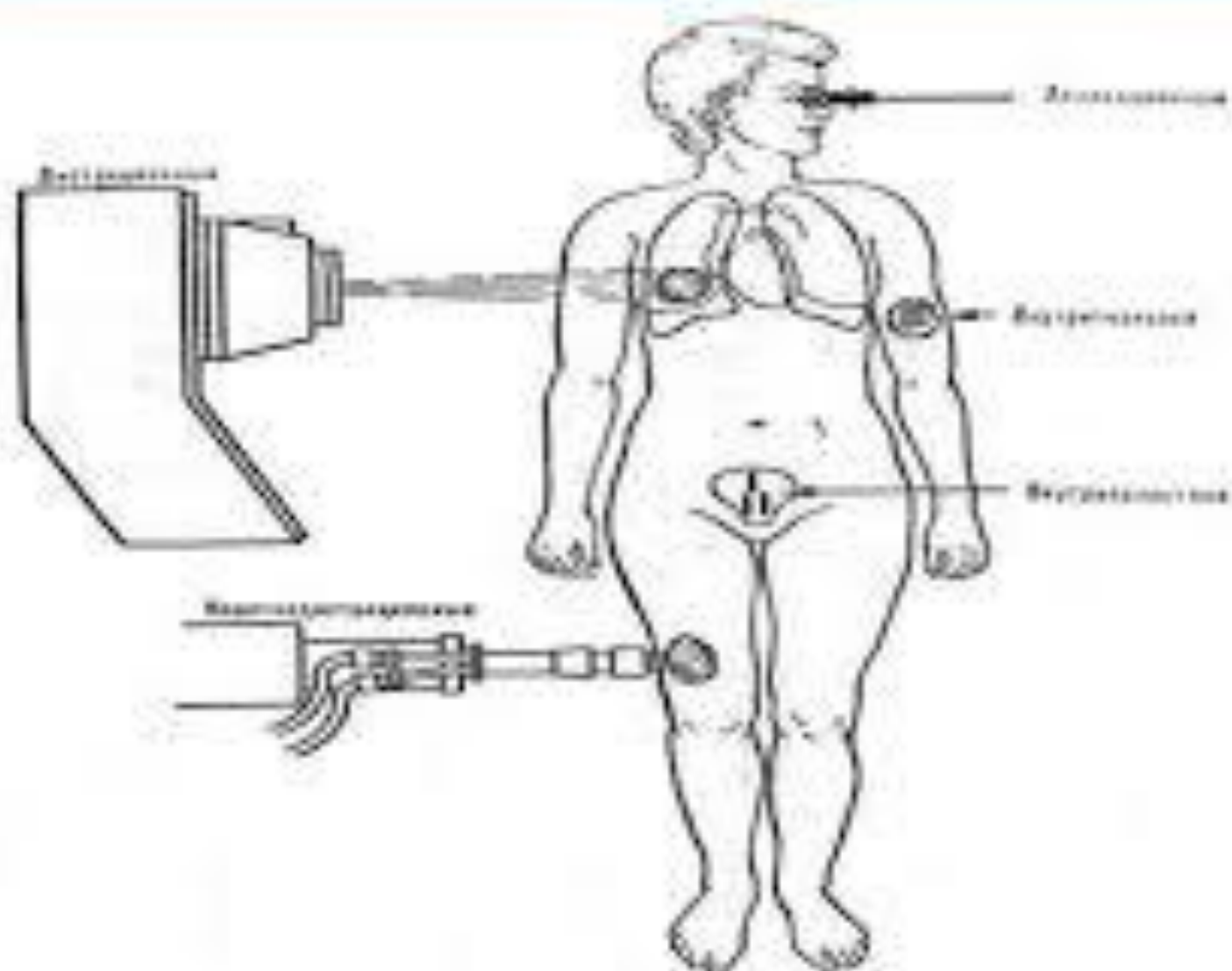

Хирургиялық емдеу әдісінің міндеттері:

- **Хирургиялық ем жүргізу барысында абластика қағидасы қатаң сақталуы керек.** Радикальді операция – зақымдалған мүшенің жаңындағы майлы ұлпалармен, лимфа түйіндермен бірге алып тастау.
- **Аралас радикальді (симульганды) операциялар** – ісік еңіп өскен көршілес мүшелердің немесе құрылымдардың резекциясы.
- **Паллиативтік операциялар** зақымдалған мүшенің резекциясы көлемінде (циторедукция) жасалуы мүмкін және асқынуларды жою үшін (гастростома, энтеростома қою, айналмалы анастамоз).
- Паллиативтік операциялар үшін қойылған ережелер жоқ. Әрбір меншікті жағдайда мұндай операцияны жасау бірнеше аспектіде жеке қарастырылады: жанұялық, әлеуметтік, психологиялық.

Сәулелік терапия

- *Иондаушы сәуленің сипаттамасы.*
- Сәуленің затпен әрекеттескендегі электр зарядының пайда болуы иондаушы деп аталады. Мұнда атомнан бір немесе бірнеше электрондар тартылып алынады. Бұл үшін иондаушы сәуленің жеткілікті энергиясы болуы керек.
- Иондаушы сәулелер, негізі, екі топқа бөлінеді: фотондық, ол электрлі магниттік шайқалулар, бөлшектерден тұратын корпускулярлық сәуле.
- Иондаушы сәуленің сәулелендірілетін нысанамен физикалық әрекеттесуінің негізінде молекулалардың иондаушы процесі жатады. Сәулелердің барлық түрлері, корпускулярлық сияқты кванттық та, молекулалардың иондануы мен тітіркенуіне әкеледі. Соңдықтан, барлық иондаушы сәулелердің биологиялық әсерінің сапалы көріністері біркелкі.

ВНЕ ОРГАНИЗМА

ИОНизирующее излучение

ВНУТРИ ОРГАНИЗМА

Химиотерапия

- *Химиотерапия* – бұл емдеу мақсатымен пролиферацияны тежейтін немесе ісіктік клеткаларды қайтымсыз зақымдайтын, дәрі-дәрмектерді қолдану (синтетикалық және өсімдіктерден алынған).
- Монохимиотерапияны ажыратады – бір препаратты қолданғанда, аралас химиотерапияны (полихимиотерапия) – бірнеше цитостатиктерді немесе цитостатиктерді гормондармен бірге қолданғанда.
- Мақсаты бойынша химиотерапияның адьюванттық, неoadьюванттық және емдеу (паллиативтік) түрлерін ажыратады.
- Адьюванттық химиотерапияның мақсаты біріншілік ісіктің хирургиялық немесе сәулелік емінен кейін эрадикация немесе ісіктің микрометастаздарын ұзақ уақытқа жоюы саналады.
- Неoadьюванттық химиотерапия операция немесе сәулелендірудің алдында жүргізіледі, оның мақсаты операция немесе сәулелендірудің алдында ісіктің салмағын кішірейту, хирургиялық емнің орындалуын (операция көлемін кішірейту) жеңілдету немесе сәулелендіруді жеңілдету.

Химиотерапия
или
лучевая терапия?

Химитерапиялық дәрі дәрмектер

Химиотерапия бұл онкологиялық аурулармен күресуде жоғары технологиялық және эффективті әдіс болып табылады, бірақ кемшіліктері де жетерлік.

Химиотерапиялық дәрі дәрмектер ісік клеткаларының өсуін тоқтатып оларды жоюды, бірақ сау тіндерде зақымдалады. Сол себепті әр химиотерапия курсынан кейін науқастарға реабилитация қажет. Химотерапиядан кейін, құсу және жүрек айну, шаш түсу, дене салмағын жоғалту, иммунитет нашарлауы, үнемі шаршағыштық, қан ұю бұзылысы, остеопороз байқалады.

Әсер етуіне қарай екіге бөлінеді:

Цитотоксикалық

- Патологиялық тіндерді жоюға бағытталған. Ол ісіктің ДНҚ сына және ферменттеріне әсер ету арқылы жүзеге асады. Ең танымал препараттар: даунорубин, карминомин.

Цитостатикалық

- Бұл басқа технологияды жұмыс атқаратын препараттар. Олардың мақсаты жасушалардың бөлінуін интоксикация арқылы тоқтатып, ісік некрозын тудыру болып табылады.
- Антрациклин, митомицин, митоксандрон.

Химиотерапия әсер ететін ағзалар

- **Репродуктивті мүшелер;**
- **Лимфоидті тін;**
- **Түк фолликуласы;**
- **Эпителий АІЖ;**
- **Сүйек миы;**

Алкилирлеуші агенттер

- **Хлорэтиламиндер** - эмбихин, хлорамбуцил, мелфалан, сарколизин, допан, циклофосфан, ифосфамид, миелобромол, проспидин.
- **Этилениминдер** - тиофосфамид, гексаметилмеламин, фторбензотэф, имифос, фотрин.
- **Дисульфон қышқылдарының эфирлері** - миелосан.

АНТИМЕТАБОЛИТТЕР

- Фолий қышқылының антогонисттері (метотрексат, эдатрексат, триметрексат)
- Пиримидин аналогтары (5-фторурацил, фторафур, капицитабин, томудекс, UFT)
- Дезоксицитидин аналогтары – цитозар, гемзар
- Пурин антогонисттері (6-меркаптопурин, 6-тиогуанин, флударабин)
- Рибонуклеозидредуктаза ингибиторы (гидреа)

Хлорэтиламиндер

Алкилдеуші заттардың ішінде гемобластозда және шынайы ісіктерде, мысалы, сүт безінің және жұмыртқа жасушасының қатерлі ісіктерінде әсері тиімді препараттар бар (диклофосфан, тиотепа).

Химиотерапияға қарсы көрсеткіштер

- Химиопрепараттардың токсикалық әсерінен кейде клиникалық қолдануды шектейді. Химиопрепараттарға қарсы көрсеткіштер:

- ❖ Жүкті әйелдерге;
- ❖ Науқас аурудың соңғы сатысында, яғни кахексия жағдайында;
- ❖ Жүрек – өкпелік жеткіліксіздігінде;
- ❖ Бауыр мен бүйрек патологиялық ауры жағдайында;
- ❖ Декомпенсирленген қант диабеті жағдайында;
- ❖ Ауыр сатыдағы анемия (гемоглобин 60г/л төмен), лейкопения, тромбоцитопения;
- ❖ Аллергияның ауыр сатысы;

Жоспары:

Химиотерапия қазіргі таңда ісіктермен күресуде ең тиімді әдістердің бірі, кемшіліктеріне қарамастан. Бірақ америкалық дәрігерлер айтуынша төртінші сатыдағы рак кезінде ем ешқандай әсер көрсетпейді, дегенмен ерте сатыларында ол қанша адамның өмірін өлімнен арашалап қалатын әдіс. Болашақта бұданда тиімді әдістер ойлап табылады деген үміттеміз.

Cetuximab
solution for infusion
immensivlyf, lausn
ERBITUX
5 mg/ml
20 ml

Қоланылған әдебиеттер:

- Хирургиялық стоматология.
- А.А.Тимофеев Челюстно лицевая хирургия
- WWW.GOOGLE.KZ
- WWW.YANDEX.COM